

РЕШЕНИЕ

№ 590

гр. София, 05.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ТО VI-4, в публично заседание на седми април през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Никола Чомпалов

при участието на секретаря Анелия Й. Груева
като разгледа докладваното от Никола Чомпалов Търговско дело № 20221100900923 по описа за 2022 година

СГС е сезиран с искова молба от „П.б.д.“ ЕООД, с която са предявени срещу „И. – БГ“ АД искове с правно основание чл.71 ТЗ за отмяна на решенията на Съвета на директорите от 03.05.2022 г. за освобождаване на изпълнителния директор Ч. и за избор на нов – П.. Твърди се от ищеца, че има качеството на акционер в „И. – БГ“ АД и че на 03.05.2022 г. са приети от Съвета на директорите решения за освобождаване на изпълнителния директор Ч. и за избор на нов – П., които са незаконни поради противоречие с Устава на дружеството. Сочи се, че е налице нарушение на клаузата на чл.51 ал.4 от Устава, защото на заседанието на СД е участвала К. П.а, която е дъщеря на назначения нов изпълнителен директор М. П., но тя не е уведомила писмено председателя за това обстоятелство. Поддържа, че за заседанието не са били уведомени всички членове на Съвета, защото до ищеца не е била изпратена покана за свиканото заседание. Освен това нормата на чл.238 ал.4 ТЗ и клаузата на чл.51 ал.4 от Устава са неприложими, защото новоизбрания изпълнителен директор и гласувалия за неговия избор член на Съвета са „свързани лица“. Не е спазено правилото на чл.47 ГПК по отношение уведомяването на ищеца, защото сградата е охраняема и е било възможно да се връчи уведомлението на охранител. Иска се от ищеца да се отменят атакуваните решения на Съвета на директорите.

Ответникът, на който е назначен на основание чл.29 ал.4 ГПК за особен представител адв.Т., е подал писмен отговор извън преклузивния срок по чл.367 ал.1 ГПК, поради което повдигнатите в него фактически твърдения не следва да се зачетат. Следва да се зачете възражението, че ищецът в качеството на акционер има право на защита срещу решения на ОС, но не и срещу решения на СД, доколкото това възражение касае процесуалната допустимост на исковите, както и възражението, че с исковите не може да се търси защита на права на член на СД, а само на акционер, свързано с легитимацията на ищеца.

На страната на ответника като трето лице е конституирано "МБК д." ЕООД в качеството на негов акционер. Третото лице оспорва предявения иск.

Представено е извлечение от книгата на акционерите в ответното дружество „И. БГ“ АД, в която се сочи, че ищецът е акционер.

Представен е Устав на ответното дружество.

Представено е уведомление по чл.47 ГПК, в която се сочи, че изпратената чрез ЧСИ М. К. покана до Р.К. Ч. не е връчена, поради което на 12.04.2022 г. е залепено уведомление на входната врата на адрес – гр.София, ул.“*****”.

Представено е уведомление по чл.47 ГПК, в която се сочи, че изпратената чрез ЧСИ М. К. покана до Р.К. Ч. не е връчена, поради което на 12.04.2022 г. е залепено уведомление на входната врата на адрес – гр.София, ул.“*****”.

Установява се от показанията на св.Н., който работи като юрисконсулт при ЧСИ М. К., че е посещавал два адреса за връчване на книжа на лицето Р.К. Ч., но не е бил открито, поради което е залепено уведомление на вратата на апартамента.

Установява се от показанията на св.П.а, че живее в гр.София, кв.“Драгалевци“, бул.“*****“, а в същата сграда на ет.3-ти живее и лицето Р.К. Ч.. На входа на сградата има рецепция и служител, който е уведомявал свидетеля, когато Ч. е търсен за връчване на книжа. Според свидетеля никога не е било залепвано уведомление по отношение на Ч..

Представен е протокол от заседание на Съвета на директорите на „И. – БГ“ АД от 03.05.2022 г., в който се сочи, че е прието решение за освобождаване на Р.К. Ч. като изпълнителен директор и представляващ и на негово място е избран М. Б. П.. Посочено е в протокола, че на заседанието са присъствали и гласували за приемане на решенията М. Б. П. и К. М.ова П.а.

При така установената фактическа обстановка съдът достигна до следните правни изводи:

Предмет на спора пред първоинстанционния съд е иск с правно основание чл.71 ТЗ.

Не се спори, че ищецът има качеството на акционер в ответното дружество. Участието на ищеца като акционер се установява и от представеното извлечение от книгата на акционерите. Именно от това качество на ищеца произтича правният му интерес да води исковите по чл.71 ТЗ за отмяна на решения на Съвета на директорите на дружеството, защото решенията на този орган на акционерното дружество пораждат директно правни последици за самото дружество, но и косвени последици за правната сфера на неговите членове /акционери/.

Когато е предявен конститутивен иск по чл.71 ТЗ за отмяна на незаконосъобразно

решение на орган на дружеството, правният интерес на акционера или съдружника да води този отменителен иск е презумптивен - за допустимостта на иска е достатъчно да се установи, че ищецът е съдружник или акционер в ответното дружество **/решение № 212 от 14.02.2017 г. по т.д. № 2528/2015 г., Т. К., II Т. О. на ВКС/**. Ищецът в качество на акционер е активно легитимиран да води исковете по чл.71 ТЗ за отмяна на решенията на органа на управление на ответното дружество, които, съгласно изложените по реда на чл.145 ал.2 ГПК твърдения в молба от 23.02.2023 г., засягат членственото право на ищеца – на участие в управлението на акционерното дружество.

Наличието обаче на **реално нарушаване на членствените права** на акционера от атакуваните решения на СД или реалната възможност за тяхното нарушаване е факт, който има значение за основателността на исковете **/решение № 50 от 16.06.2014 г. по т.д. № 1087/2012 г., Т. К., I Т. О. н ВКС/**.

Повдигнатият от ищеца довод като основание за незаконосъобразност на решенията на Съвета на директорите се изразява в нарушение на клаузата на чл.51 ал.4 устава, която предвижда, че член на СД при заинтересованост няма право да участва във вземане на решенията. Тази клауза от устава по същество възпроизвежда почти дословно нормата на чл.238 ал.4 ТЗ.

В съдебното заседание на 07.03.2023 г. е прието на основание чл.146 ал.1 ГПК за безспорно установено обстоятелството, че К. М.ова П.а е дъщеря на М. Б. П.. Според съда наличието на родствена връзка между тези две лица с чиито гласове са приети атакуваните решения не води до нарушение на нормата на чл.238 ал.4 ТЗ и на клаузата на чл.51 ал.4 от устава. Това е така, защото целта на нормата на чл.238 ал.4 ТЗ, а и на клаузата на чл.51 ал.4 от устава, е да защити **имуществени права** на акционерното дружество, когато те могат да бъдат засегнати в резултат на предпочитане на личните интереси на член на Съвета на директорите. Нормата на чл.238 ал.4 ТЗ и клаузата на чл.51 ал.4 от устава имат за цел да предпазят дружеството при наличие на конкуренция между неговите интереси и тези на член на Съвета на директорите, т.е. преследваната цел е да се предотврати противоречието между интересите на член на СД и интересите на дружеството.

Според съда при вземането на решение за освобождаване на Р.К. Ч. за изпълнителен директор и представляващ дружеството не съществува конкуренция и противоречие между личните интереси на К. М.ова П.а и интересите на дружеството. К. П.а има право да участва и да гласува за освобождаването на Ч., защото наличието на родствена връзка с другия член - М. П., не е от значение за имуществените отношения между дружеството и М. П., респ. контролирано от него дружество. Решението за освобождаване на Ч. не рефлектира пряко в имуществената сфера на дружеството и не го поставя в по-неблагоприятно положение в отношенията му с М. П., респ. с П.а.

При вземане на решение за избор на М. Б. П. за изпълнителен директор и за представляващ може да се приеме, че гласуването на К. П.а е повлияно и от наличието на родствена връзка с П.. И в този случай обаче интересите на дружеството не са нарушени, защото изборът на П. за изпълнителен директор и за представляващ не води като резултат

до поставяне на дружеството в неблагоприятно положение в отношенията му с П..

По другото възражение на ищеца – че членът Ч. не е бил надлежно уведомен за заседанието на СД. В ТЗ не е предвидена норма, която да урежда въпросът за уведомяване на членовете на СД за заседанията на този орган. Подобно правило не е предвидено и в устава на ответното акционерно дружество. Ето защо съдът намира, че неуведомяването на Ч. за заседанието на органа не може да бъде основание за незаконосъобразност на решенията от 03.05.2022 г.

В молбата от 23.03.2023 г. е изложен довод, че решенията са незаконосъобразни, защото не са взети с участието на всички членове на Съвета на директорите, което е в нарушение на чл.51 ал.1, ал.2 и ал.3 от устава. Този довод за незаконосъобразност на решенията е преклудирал, доколкото представлява ново фактическо основание на исковите за незаконосъобразност, а според нормата на чл.372 ал.2 ГПК ищецът с допълнителната искова молба може да измени иска чрез въвеждане на ново основание **/определение № 94 от 17.02.2017 г. по ч.т.д. № 2465/2016 г., Т. К., I Т. О. на ВКС/**. Доколкото не е бил подаден в срок писмен отговор съдът намира, че за ищеца не е възникнало процесуалното право да направи изменение на иска чрез въвеждане на ново основание, защото процесуалното право по чл.372 ал.2 ГПК е обусловено от направени от ответника в срока за отговор възражения срещу иска.

Освен това - неуведомяването на Ч. за заседанието на органа на управление не засяга по никакъв начин правата на ищеца в качеството му на акционер, произтичащи от членственото правоотношение. Всеки акционер притежава гарантирано от закона право да участва и гласува на Общо събрание на акционерите, но извън съдържанието на членственото правоотношение е правото му да участва в работата на Съвета на директорите. Ищецът не е член на Съвета на директорите, но дори и да бе член, фактът, че не е бил поканен на заседанието на 03.05.2022 г., не би представлявало нарушение на някое от неговите права по членственото правоотношение с дружеството.

При тези факти съдът намира, че атакуваните решения на СД не са взети в противоречие със закона или устава, поради което исковите са неоснователни.

На следващо място – както се спомена по-горе, по реда на чл.71 ТЗ подлежи на отмяна само това решение на дружествен орган, което въздейства неблагоприятно върху членственото правоотношение на съдружника или акционера и реално засяга някое от неговите членствени права **/решение № 50 от 16.06.2014 г. по т.д. № 1087/2012 г., Т. К., I Т. О. н ВКС/**. Това е така, защото искът с правно основание чл. 71 ТЗ е предвиден за защита на членствените права на акционера или съдружника и включва установяване на наличието, естеството и обема на тези права, но и факта **на нарушаването им**. От това принципно положение произтича и изводът, че дори и решението на дружествения орган да е в противоречие със закона или устава, то не подлежи на отмяна, ако не въздейства неблагоприятно и не засяга реално правата на съдружника или акционера по членственото правоотношение. При липса на нарушение на правото на членство или на отделните

членствени права отмяната на решението на дружествен орган е неоправдана.

Интервенцията в правната сфера на дружеството и отмяната на решение, пораждащо действие във вътрешните отношения между дружеството и членовете, е оправдана само когато реално са нарушени членствените права на акционера или съдружника или тези права са застрашени.

Предвидената от законодателя правна възможност за съдебна намеса в отношенията между търговското дружество и негов член с регламения в нормата на чл.71 ТЗ иск не е самоцелна, а е предназначена да бъде разрешен възникнал спор относно съществуването на членственото правоотношение или да бъде възстановено накърненото членствено право на съответния съдружник или акционер. В този случай на доказване подлежи и фактът, че решенията са увредили правната сфера на акционера/съдружника или реално заплашват да я засегнат по неблагоприятен начин.

В случая нито едно от двете атакувани решения по никакъв начин не засяга членственото правоотношение на ищеца и не засяга, респ. не ограничава, някое от неговите отделни членствени права. Оспорените по съдебен ред решения на Съвета на директорите за освобождаване на изпълнителен директор и за избор на нов не създават преки последици за членственото правоотношение между акционера и дружеството. Тези решения не се отразяват пряко или дори косвено върху отделните членствени права – имуществени и неимуществени на отделния акционер в него. Не е нарушено правото на членство на ищеца, респ. отделни, произтичащи от него членствени права. Решенията на дружествения орган не причиняват в правната сфера на ищеца вреди, а и не създават реални предпоставки за настъпването на такива.

Представителството на акционерното дружество и определянето на лице, което да изпълнява длъжността на изпълнителен директор, са въпроси, които са извън обхвата на правата, с които разполага акционерът. Членствените права на ищеца, произтичащи от качеството му на акционер, нито са отречени, нито са нарушени, респ. ограничени, от приемане на атакуваните решения. И след приемане на атакуваните решения ищецът разполага с всички правни възможности да упражнява в пълен обем своите членствени права на акционер.

На отмяна по реда на чл.71 ТЗ подлежи само решение, което предизвиква неблагоприятна промяна в правната сфера на съдружника или акционера, защото съдебното решение в този случай води до отстраняване на неблагоприятния за него резултат. Решенията на органа на управление за освобождаване на изпълнителния директор и за определяне на нов представител на акционерното дружество не пораждат действие спрямо отделните акционери и не рефлектират върху членственото правоотношение между отделния акционер и акционерното дружество. **Дори и да се отменят двете решения на дружествения орган силата на пресъдено нещо на съдебното решение не би рефлектирала върху обема и съдържанието на притежаваните от ищеца акционерни права.**

В молбата от 23.02.2023 г. ищецът по реда на чл.145 ал.2 ГПК е посочил, че са нарушени неимуществените му права - правото му да участва в управлението на акционерното

дружество и правото на глас в СД. Тези възражения са неоснователни, защото ищецът в качеството на акционер няма право на участие в управлението на акционерното дружество, доколкото това право излиза извън обхвата на чл.181 ТЗ и чл.224 ТЗ. Нормата на чл.181 ТЗ не предвижда право на акционера да участва в състава на управителния орган, както и право да контролира неговата дейност.

Към групата на неимуществените права на акционера спадат управителните права, които включват право на участие в общото събрание, право на глас и право на избор - акционерът да бъде избран от общото събрание и да гласува на общото събрание за избор управителните органи на дружеството. Тези неимуществени права обаче се отнасят до работата на общото събрание, но не и до Съвета на директорите.

По изключение акционерът може да притежава „разширен обем на членствени права“ - когато акционерът е и член на управителен орган /СД/ на търговското дружество /АД/ и в устава е предвидено, че акционерното участие е необходима предпоставка за участие в органа на управление. В този случай към общите права на акционера се прибавя и реализацията на правото му да бъде избран за член на СД, водещо до правото на участие и формиране на решенията на този орган, а акционерът може да се позове и на нарушени членствени права, произтичащи от участието му в СД.

В устава на ответното дружество обаче не е предвидена клауза, която да предвижда, че член на Съвета на директорите може да бъде само лице, което е акционер. Това означава, че ищецът не разполага с „разширен кръг от членствени права“, поради което извън обема на притежаваните от него членствени права е правото да участва като член на управителния орган и чрез гласа си да участва при формиране на воля за вземане на решения от този орган.

Следва да се спомене, че член на Съвета на директорите е не ищецът, а физическото лице Ч.. Клаузата на чл.47 от Устава допуска член на Съвета на директорите да е юридическо лице и след като ищецът не е член на този орган, съдът приема, че атакуваните решения не засягат членствените права на ищеца. При наличие на клаузата на чл.47 от устава и при липса на твърдения за факта, а и на доказателства, че чрез участието на Ч. ищецът участва в управлението на ответното дружество, съдът приема, че процесните решения за освобождаване на Ч. като изпълнителен директор не нарушават никакви членствени права на ищеца.

С оглед на изложеното съдът намира, че предявените искове следва да бъдат отхвърлени.

Мотивиран съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от „П.б.д.“ ЕООД срещу „И. – БГ“ АД искове с правно основание чл.71 ТЗ, с които се иска отмяна на решенията от 03.05.2022 г. на Съвета на директорите на „И. – БГ“ АД - за освобождаване на Р.К. Ч. като изпълнителен директор и представляващ и

за избор на М. Б. П. за изпълнителен директор и представляващ.

Решението е постановено при участието на трето лице - "МБК д." ЕООД, конституирано на страната на „И. – БГ“ АД.

Решението може да се обжалва пред САС в двуседмичен срок от връчването.

Съдия при Софийски градски съд: _____